

Krejčová, Elena

Свободно време и забавления

In: Krejčová, Elena. *Česko-bulharský a bulharsko-český tematický slovník : s úkoly na procvičování slovní zásoby : lexikální minimum ke státní závěrečné zkoušce*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 152-160

ISBN 978-80-210-6742-4; ISBN 978-80-210-6745-5 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/130480>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

4. Свободно време и забавления

Volný čas a zábava

4.1. Общи понятия Обесне pojmy

билет *m.* vstupenka: ~ за представление, за музей vstupenka na představení, do muzea; **предварителна продажба на ~и** předprodej vstupenek

визита *ж.* návštěva

въртележка *ж.* kolotoč

галерия *ж.* galerie: **Национална** ~ Národní galerie

забавление *s.* zábava

запаянко *m.* fanoušek: **спортен** ~ sportovní fanoušek; ~ **съм, проявявам се като** ~ fandím

играя (си), -еш (си) *nedok.* hrát, hraji (si): ~ **си с/на кукли** hrát si s panenkami; ~ **на/с топка** hrát si s míčem; ~ **на криеница** hrát si na schovávanou; ~ **карти** hrát karty; ~ **шах**, hrát šachy; ~ **билярд** hrát kulečnick; ~ **тенис, футбол, хандбал, хокей** hrát tenis, kopanou, házenou, hokej

изкуство *s.* umění: **паметници на ~то** umělecké památky; **изобразително** ~ výtvarné umění; **кино** ~ filmové umění; **театрално** ~ divadelní umění; **приложно** ~ užité umění; **народно** ~ lidové umění; **Академия за изящни ~а** Akademie muzických umění

изложба *ж.* výstava: **организирам** ~ **на картини** uspořádat výstavu obrazů

изложбен, -ена *adj.* výstavní: ~**ена зала**, ~ **салон** výstavní síň

изложение *s.* výstava: **Световно** ~ Světová výstava

клуб *m.* klub

култура *ж.* kultura: **материална** ~ hmotná, materiální kultura; **духовна** ~ duchovní kultura; **народна** ~ lidová kultura

музей *s.* muzeum: **етнографски, технически, градски** ~ národopisné, technické, městské muzeum; **Национален** ~ Národní muzeum

отдых *m.* oddech

отдъ́хам, -аш *nedok.* oddychovat

па́рти *s.* party: организи́рам ~ organizovat party

победи́тел *m.* vítěz: ~ в борба́, в турни́р vítěz zápasu, turnaje

посе́тя, -иш *dok.* navštívit

посеще́ние *s.* návštěva

почи́вам си, -аш си *nedok.* odpočívat, relaxovat

почи́вка *ž.* oddech

прека́рвам, -аш *nedok.* trávit: ~ свободното си време́ trávit volný čas

привър́женик *m.* fanoušek: запáлен/стра́стен ~ на Спáрта zuřivý fanoušek Sparty

релакси́рам, -аш *nedok.* relaxovat

рису́вам, -аш *nedok.* malovat

ръ̀копля́скам, -аш *nedok.* tleskat

сви́ря, -иш *nedok.* hrát: ~ на пиáно, на цигу́лка, на музика́лен инструме́нт hrát na klavír, na housle, na hudební nástroj; ~ по но́ти hrát z not; ~ по па́мет hrát nazpaměť

свободи́ен, -дна *adj.* volný: ~но време́ volný čas

снíмам се, -аш се *nedok.* dát se fotit

снíмам, -аш *nedok.* fotit

снíмка *ž.* fotografie: че́рно-бя́ла, цвeтна ~ černobílá, barevná fotografie; люби́телска ~ amatérská fotografie

съби́тие *s.* událost

танц *m.* tanec: салóнен ~ společenský tanec; класи́чески ~ klasický tanec; наро́ден ~ lidový tanec; покáня на ~ požádat o tanec

танцу́вам, -аш *nedok.* tancovat

фен *m.* fanoušek

фотографи́рам, -аш *nedok.* fotit

фотогра́фия *ž.* fotografie

художествен, -ена *adj.* umělecký: ~но произведе́ние umělecké dílo; ~на сто́йност umělecká hodnota; ~на фотогра́фия umělecká fotografie

4.2. Спорт Sport

аеробика *ж.* aerobik

алпинизъм *м.* horolezectví

алпинист *м.* horolezec

атлет *м.* atlét

атлетика *ж.* atletika

бадминтон *м.* badminton

баскетбол *м.* basketbal

багút *м.* trampolína

биатлон *м.* biatlon

боен, -йна *adj.* bojový: ~**йно изкуство** bojové umění

бокс *м.* бокс

борба *ж.* zápas

боулинг *м.* bowling

бронз *м.* bronz

бягам *nedok.* běhat

бягане *с.* бѣх: ~ **с препятствия** překážkový бѣх; **щафѣтно** ~ štafetový бѣх; **състезание по ~ на къси (средни, дълги) разстояния** závod v бѣху na krátké (střední, dlouhé) vzdálenosti; **ски**~ бѣх na lyžích

волейбол *м.* volejbal: **плажен** ~ plážový volejbal

врата *ж.* bránka

вратар *м.* brankář

гимнастика *ж.* gymnastika: **спортна** ~ sportovní gymnastika; **художествена** ~ moderní gymnastika; **лечебна, изправителна** ~ nápravná gymnastika

гол *м.* gól: **вкарам** ~ dát gól

гольф *м.* golf

екип *м.* dres: **национален** ~ , ~ **на националния отбор** reprezentační dres

играч *м.* hráč

играя, -еш *nedok.* hrát

колоѐздене *s.* cyklistika: ~ **на пѝста** dráhová cyklistika

кѝнни надбѝгвания *s. mn.* dostihy: ~ **с препѝтствия** dostihy s překážkami

кѝнни състезѝния *s. mn.* dostihy: **залагам на** ~ sázet na dostizích

крос *m.* přespolní běh

кѝнки *ž. mn.* brusle

кѝпане *s.* koupání

ли́ния *ž.* čára: **го́ллиния** branková čára

мятане *s.* hod

отбо́р *m.* tým, družstvo: **национа́лен** ~ reprezentace

пѝста *ž.* dráha: ~ **за атлѝтика** atletická dráha, **боулинг** ~ bowlingová dráha; **ски** ~ sjezdovka

плу́вам, -аш *nedok.* plavat: ~ **бру́ст**, **грѝб**, **бѝтерфлай**, **кроул** plavat prsa, znak, motýlek, kraul; ~ **по течѝнието** plavat po proudu, s proudem; ~ **срещу́ течѝнието** plavat proti proudu

плу́ване *s.* plavání: **синхро́нно** ~ synchronizované plavání

побе́да *ž.* vítězství

победи́тел *m.* vítěz

полу́фина́л *m.* semifinále

си́нгъл (*в тѝниса*) *m.* dvojhra

ски *mn.* lyže: **ка́рам** ~, **пърза́лям се със** ~ jezdit na lyžích; **оти́вам на** ~, **замина́вам** (**на планина́**) **да ка́рам** ~ jet na lyže; **во́дни** ~ vodní lyže; ~-**ско́кове** skoky na lyžích

скок *m.* skok: ~ **на дължина́** skok do dálky; ~ **на височина́** skok do výšky; **ски́ ско́кове** ~ skok na lyžích

сноубо́рд *m.* snowboard: **ка́рам** ~ jezdím na snowboardu

спорт *m.* sport: **упражня́вам** ~ **като състеза́тел** dělat sport závodně; **аматьо́рски**, **професиона́лен** ~ amatérský, profesionální sport; **вакантио́нен** ~, ~ **в свобѝдното време́** rekreační sport; **во́дни** ~**ове** vodní sporty; **зимни** ~**ове** zimní sporty; **спорто́ве**, **спорту́ване в зала** sálové sporty

спор́тен, -тна *adj.* sportovní: ~ **репорте́р** sportovní reportér; ~ **екѝп**, ~**тно облекло́** sportovní oblečení; ~**тно постиже́ние** sportovní výkon; ~**тни състезѝния** sportovní soutěže; ~**тно орѝжие** sportovní zbraň; ~ **автомо́бил** sportovní auto

спортѝст *m.* sportovec

спортѝстка *ž.* sportovkyně

спортúвам, -аш *nedok.* sportovat

стрелба́ *ž.* střelba

съдия́ *m.* rozhodčí

състезание́ *s.* zápas

тѝнис *m.* tenis: ~ **на мѝса/пѝнг-пѝнг** stolní tenis; **ракѝта за** ~ tenisová raketa; **тѝнискорт** tenisový kurt, dvorec; **то́пка за** ~ tenisový míč; **тенистурни́р; турни́р по** ~ tenisový turnaj

тениси́ст *m.* tenista

трени́рам, -аш *nedok.* cvičit

фѝдербал *m.* badminton

фина́л *m.* finále

фина́лен *adj.* finálový

фѝтнес *m.* fitness

фѝтнесклуб *m.* fitnesscentrum/fitcentrum

фѝтнесцѝнтър *m.* fitnesscentrum/fitcentrum

фúтбол *m.* fotbal, kopaná: **игра́я** ~ hrát kopanou; **оти́вам на** ~ jít na kopanou

фúтболѝн, -лна *adj.* ~**лна срѝща/мач** fotbalový zápas; ~**лно игрище** fotbalové hřiště; ~**лна то́пка** fotbalový míč; ~ **клуб** fotbalový klub

футболи́ст *m.* fotbalista

хѝндбал *m.* házená

хвѝрлям, -яш *nedok.* házet

хвѝрляне *s.* hod: ~ **на дѝск** hod diskem, ~ **на чýк** hod kladivem, ~ **на кѝпие** hod oštěpem

хо́кеен, -ейна *adj.* hokejový: ~ **мач** hokejový zápas, ~**ейна вѝсша ли́га** hokejová extraliga

хо́кей *m.* hokej: ~ **на лѝд** lední hokej; ~ **на трева́** pozemní hokej; **стик за** ~ hokejka; **кѝнки за** ~ hokejové brusle

шампио́н *m.* vítěz

шах/шахмѝт *m.* šachy

4.3. **О́тпу́ска, почи́вка** Dovolená, odpočinek

аерога́ра ž. letiště

ба́ня ž. lázně: **гра́дска** ~ městské lázně; **общество́вна** ~ veřejné lázně; **лече́бни** ~и léčebné lázně

биле́т *m.* jízdenka: ~ с **намале́ние 50%** poloviční jízdenka; ~ за **оти́ване и връ́щане** zpáteční jízdenka

вака́нция ž. prázdniny: **ля́тна, годи́шна** ~ hlavní, letní prázdniny; **сро́чна** ~ pololetní; **във** ~ **съм, има́м** ~ být na prázdninách, mít prázdniny; **замина́ някъде за през** ~**та, за да прека́рам** ~**та** jet někam na prázdniny

ви́ла ž. chata

гайд *m.* turistický průvodce

двѝжа се с превозно средство, -жиш се *nedok.* jezdit

екскур́зия ž. výlet

екскурзово́д *m.* průvodce

забележи́телност ž. památka: **посеще́ние на** ~и návštěva památek

за́мък *m.* hrad

излет *m.* výlet

ка́рта ž. mapa: **туристи́ческа** ~ turistická mapa

кре́пост ž. hrad

кре́постен, -тна *adj.* hradní: ~**тна ку́ла** hradní věž; ~**тна стра́жа** hradní stráž

лагеру́вам, -аш *nedok.* tábořit: ~ **под открито небе́** pod širým nebem

лети́ще *s.* letiště: **ка́чна, призе́мъ се на** ~**то** přistát na letišti

настаня́ се, -иш се (в хоте́л, на кварта́ра) *dok.* ubytovat se

настаня́ване *s.* ubytování

о́тдых *m.* odpočinek

о́тпуск(а) *m.* (ž.) dovolená: **плате́н(а)** ~ placená dovolená; **неплате́н(а)** ~ neplacená dovolená; ~ **по ма́йчинство** mateřská dovolená; **има́м** ~, **в** ~ **съм** mít dovolenou; **изпо́лзвам ця́лата (си)** ~, **взе́ма си ця́лата** ~ vybrat si celou dovolenou; **в** ~ **съм** mám dovolenou; **замина́вам в** ~ **на планина́, на море́** jet na dovolenou na hory, k moři; **прека́рам** ~**а(та) на море́** strávit dovolenou u moře

паметник *m.* památka: **исторически** ~ historická památka

парк *m.* park: **национален** ~ národní park; **увеселителен** ~ zábavný park

пека се -чеш се (на слънце) *nedok.* opalovat se

пеша *adv.* pěšky

пешеходен, -дна *adj.* pěší: ~**дна зона** pěší zóna

пешком *adv.* pěšky

почивка *ž.* odpočinek

пътеводител *m.* turistický průvodce

пътен, -тна *adj.* cestovní: ~**тни разходи/разноски** cestovní útraty, výdaje

пътешествам, -аш *nedok.* cestovat

пътнически, -ска *adj.* cestovní

пътувам, -аш *nedok.* 1. cestovat: ~ **по Европа, по целия свят** cestovat po Evropě, po celém světě; ~ **със самолет** cestovat letadlem; ~ **за/в чужбина** jezdit za hranice, do ciziny 2. jezdit: ~ **с кола (с автобус, с влак)** jezdit autem (autobusem, vlakem)

самолет *m.* letadlo: **транспортен** ~ dopravní letadlo; **безмоторен** ~ bezmotorové letadlo; **летя, пътувам със** ~ letět letadlem; **самолетът катастрофира, падна** letadlo se zřítilo

туризъм *m.* 1. cestovní ruch 2. turistika

туристически, -ска *adj.* 1. cestovní: ~**ско бюро/~ска агенция** cestovní kancelář; 2. turistický: ~**ска маркировка** turistické značky; ~**ска карта** turistická mapa; ~**ска хижа** turistická chata, noclehárna

хижа *ž.* chata

чужбина *ž.* cizina

яздя, -иш *nedok.* jezdit: ~ **кон** jezdit na koni

4.4. Телевизия Televize

водител *m.* (на телевизионно предаване и под.) moderátor

водя, -иш *nedok.* (телевизионно предаване и под.) moderovat

журналист *m.* novinář

излъчване *s.* přenos

модератор *m.* moderátor

предаване *s.* přenos: **пряко** ~ přímý přenos

сериал *m.* seriál

телевизионен, -нна *adj.* televizní: ~ **екран** televizní obrazovka; ~ **приемник**, **телевизор** televizní přijímač; ~**нна антена** televizní anténa; ~**нно предаване** televizní přenos, vysílání; **подвижна ~нна станция** televizní přenosový vůz; ~**нно предаване**, ~**нна програма** televizní pořad; ~**нна постановка** televizní inscenace
телевизия *ž.* televize: **гледам** ~ dívat se na televizi; **участвам в предаването** ~та vystupovat v televizi

4.5. Хоби Коніčky

колекционерство *s.* sběratelství

колекциониране *s.* sběratelství: ~ **на пощенски марки** sběratelství poštovních známek

любител *m.* ochotník

мания *ž.* mánie: **колекционерска** ~ sběratelská mánie

самодеец *m.* ochotník

хоби *s.* koníček, hobby

4.6. Туризм Turistika

алпинизъм *m.* horolezectví

алпинист *m.* horolezec

багаж *m.* zavazadlo; **ръчен** ~ příruční zavazadlo

виза *ž.* vízum

граница *ž.* hranice: **минаване на** ~ přechod přes hranici

екскурзия *ž.* zájezd: **познавателна** ~ poznávací zájezd

забележителност *ž.* památka: **разглеждам ~и** prohlížet si památky

карта *ž.* mapa: **автомобилна** ~ automapa

куфар *m.* kufr

кѐмпинг *m.* kemp

митница *ж.* celnice

митничар *m.* celník

митнически, -ска, *adj.* celní: ~ **контрѐл** celní kontrola

мотѐл *m.* motel

настаня се, -иш се *dok.* (в хотел, на квартира) ubytovat se

настаняване *s.* ubytování: ~ **в хотѐл/на квартира** ubytování v hotelu/v podnájmu

пѐход *m.* túra

прѐход *m.* túra: **планински** ~ horská túra

екскурзовѐд *m.* průvodce, delegát

пѐтеводитѐл *m.* průvodce

раница *ж.* batoh

резервация rezervace: **направя** ~ udělat rezervaci; **анулирам** ~ stornovat rezervaci

резервирам, -аш *nedok.* rezervovat

стая *ж.* pokoj: **единична/двойна** ~ jednolůžkový/dvoulůžkový pokoj, ~ **с изглед към морѐто** pokoj s výhledem na moře

турист *m.* turista

хижа *ж.* chata: **планинска** ~ horská chata

хотѐл *m.* hotel

чанта *ж.* taška

чужбина *ж.* zahraničí: **отпѐтувам/отида в** ~ odjet do zahraničí; **екскурзия в** ~ zájezd do zahraničí

чуждестранен, -анна *adj.* zahraniční